Додаток
до листа
Національного банку України

Рекомендації щодо врахування питань сталого розвитку та управління ESG-ризиками у діяльності страховиків

1. Вступ та обґрунтування важливості напряму зі сталого розвитку та управління ESG-ризиками у страхуванні

Національний банк України (далі – Національний банк) звертає увагу учасників страхового ринку на важливість врахування ESG-ризиків у своїй діяльності, зокрема в контексті збереження і розширення доступу до міжнародного перестрахування та залучення інвестицій, забезпечення довгострокової фінансової стабільності страхового ринку, підготовки страховиків до подальшого наближення регуляторних вимог до права Європейського Союзу (acquis ЄС), а також врахування національного контексту воєнного стану та повоєнного відновлення.

Глобальні цілі сталого розвитку визначені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25.09.2015 № 70/1 "Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року" (Agenda 2030).

Цілі сталого розвитку України визначено Указом Президента України "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" від 30.09.2019 № 722/2019[2].

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.11.2024 № 1190-р[3] "Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні" затверджено завдання та індикатори досягнення Цілей сталого розвитку, цільові значення до 2030 року та визначено координаторів за кожною Ціллю сталого розвитку.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.04.2026 № 438 "Про затвердження Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС)" затверджено Національну програму адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС)[4] (далі – Національна програма).

Національна програма є одним із ключових інструментів планування процесу вступу України до Європейського Союзу (далі – ЄС), визначає акти права ЄС, що підлягають імплементації в законодавство України, строки виконання відповідних заходів та відповідальних виконавців.

---

[2] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text
[3] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2024-%D1%80#top
[4] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/438-2026-%D0%BF#top

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42

Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

Перелік актів права ЄС (acquis ЄС), що стосуються питань сталого розвитку у діяльності страховиків та які підлягають імплементації, наведено в додатку 1 до цих рекомендацій.

Також Правлінням Національного банку схвалено Білу книгу з управління екологічними, соціальними та управлінськими (Environmental, Social, and Governance – ESG) ризиками у фінансовому секторі (далі – Біла книга[5]).

Білою книгою передбачено чітку послідовність дій щодо регулювання питань з управління ESG-ризиками на ринку небанківських фінансових установ. Зокрема, Білою книгою передбачено запровадження вимог до оцінки ESG-ризиків небанківськими фінансовими установами у 2027 році.

У межах моніторингу реалізації заходів, передбачених Білою книгою, Національний банк аналізуватиме практику впровадження страховиками цих рекомендацій.

Рекомендації спрямовані більшою мірою на врахування ESG-ризиків у системі корпоративного управління та стратегічних документах страховиків. Вимоги щодо управління ESG-ризиками передбачається визначити на рівні нормативно-правового акту Національного банку у 2027 році. В основу проєкту нормативно-правового акту передбачається покласти положення цих рекомендацій з урахуванням результатів узагальнення практики їх впровадження. Після підготовки проєкту нормативно-правового акта Національний банк передбачає винести відповідний проєкт на обговорення для отримання пропозицій та зауважень від учасників ринку.

Ефективне управління ESG-ризиками дозволяє мінімізувати потенційні додаткові фінансові, репутаційні та операційні втрати, а також підвищити інвестиційну привабливість. Управління ESG-ризиками є не лише ознакою відповідального ведення бізнесу, але й сприяє збереженню довіри клієнтів, підвищує інвестиційну привабливість компанії для залучення капіталу та дає можливість для розширення доступу до іноземних ринків капіталу та перестрахування.

2. Принципи ESG у страхуванні

2.1. Основні терміни та визначення ESG

Національний банк звертає увагу страховиків на можливість ознайомитися з основними термінами ESG, визначеними у глосарії термінів ESG для фінансового сектору, розміщеним на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку за посиланням[6]. Терміни в цих рекомендаціях вживаються у значеннях, наведених у вказаному глосарії термінів ESG для фінансового сектору.

Одним із ключових принципів ESG у страховій діяльності є ефективне управління ESG-ризиками. Варто зазначити, що сутністю ESG-ризиків є те, що це ризики будь-якого негативного фінансового впливу на страховика, що

[5] https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Bila_knyga_2025_fin.pdf?v=13

[6] https://bank.gov.ua/ua/news/all/glosariy-terminiv-esg-dlya-finansovogo-sektoru

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

виникають внаслідок поточного або потенційного впливу ESG-факторів на страховика, його контрагентів та/або його активи.

2.2 Вплив страховиків на сталий розвиток

Управління ризиками та андеррайтинг

У межах управління ризиками та андеррайтингу страховики можуть сприяти, наприклад, адаптації до зміни клімату. Вони можуть використовувати аналітичні дані та експертизу для стимулювання страхувальників до зниження вразливості до кліматичних ризиків.

В умовах зміни клімату може посилюватись проблема розриву страхового захисту при страхуванні ризиків, пов'язаних з небезпечними природними явищами, тобто різниці між загальними економічними збитками та збитками, що фактично покриваються страхуванням. Такий розрив може виникати через відсутність або недостатність страхового покриття, ліміту відповідальності, франшизи, високу вартість страхування або недостатнє розуміння страхувальниками умов страхового продукту.

Врахування ESG-факторів у системі управління ризиками дозволяє страховикам ідентифікувати, оцінювати та управляти ESG-ризиками, зокрема в інвестиційній діяльності та андеррайтингу. Страховики, за потреби, можуть визначати потенційні коригувальні заходи та/або умови, які доцільно включити до умов договорів з клієнтами, які сприяють зниженню ESG-ризиків та застосуванню клієнтами більш сталих практик господарської діяльності.

Зокрема, з метою зниження виявлених ESG-ризиків страховикам, з урахуванням виду страхування та характеру відповідного ESG-ризику, доцільно розглядати можливість включення до договорів страхування таких обов'язків страхувальника:

- здійснювати передбачені договором превентивні заходи з метою запобігання настання страхового випадку та зменшення його наслідків;
- повідомляти страховика про будь-яку зміну обставин у діяльності страхувальника, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, зокрема, про аварії, пожежі, випадки забруднення навколишнього природнього середовища, зупинення діяльності або втрату чинності необхідних дозвільних документів.

Проєкти, що сприяють адаптації до зміни клімату та/або пом'якшенню її наслідків, можуть стимулюватись шляхом розробки цільових страхових продуктів та надання умов покриття, які враховують позитивний внесок таких проєктів у досягнення цілей сталого розвитку, зокрема, у сфері відновлюваної енергетики та енергоефективності.

Під проєктами у цих рекомендаціях розуміються заходи клієнтів страховика, що передбачають, зокрема, будівництво, реконструкцію, модернізацію чи розширення об'єктів, для яких страховик може надавати страхове покриття.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

Реалізація таких проєктів та подальша експлуатація відповідних об'єктів можуть негативно впливати на навколишнє природне середовище та людей. Водночас самі проєкти можуть зазнавати несприятливого впливу ESG-факторів, що зумовлює виникнення у страховика ESG-ризиків.

Страховики також можуть сприяти зменшенню впливу кліматичних ризиків шляхом стимулювання страхувальників до впровадження превентивних заходів, спрямованих на зменшення ймовірності настання збитків або їх розміру. До таких заходів можуть належати, зокрема заходи протипожежного захисту, захисту від підтоплень та інші заходи, спрямовані на підвищення стійкості застрахованого майна або діяльності страхувальника до небезпечних природних явищ.

Протягом періоду воєнного стану, повоєнного відновлення та відбудови України страховики відіграють важливу роль у підтримці обороноздатності та енергостійкості країни. Безперервність їхньої діяльності є в тому числі основою для економічного зростання, захисту соціальних прав і свобод, доступності фінансових послуг та сталого розвитку держави.

Договір страхування майна, наприклад, може передбачати покриття витрат під час відновлення пошкодженого майна із застосуванням енерго- та ресурсоефективних рішень у випадках, коли відповідні збитки підлягають відшкодуванню згідно з умовами страхового покриття. Такими рішеннями можуть бути, наприклад, заміна систем опалення на викопному паливі на відновлювані джерела енергії, сучасна теплоізоляція тощо.

Принципи сталого розвитку вже активно впроваджуються в сільському господарстві. Прикладом їх реалізації на страховому ринку України є страхування сільськогосподарської продукції.

Дане страхування реалізує екологічну та соціальну складові ESG, що безпосередньо сприяє досягненню глобальних Цілей сталого розвитку. Страхове покриття дозволяє сільгоспвиробникам зменшити фінансові втрати від кліматичних явищ, що є важливим фактором кліматичної стійкості та продовольчої безпеки країни.

Страховикам рекомендується управляти ESG-ризиками, зокрема шляхом:

1. Оцінки ESG-ризиків страхувальників та об'єктів страхування під час прийняття рішення про надання страхового покриття, оцінки фізичних кліматичних ризиків з урахуванням географічного розташування об'єкта страхування, характеру природних явищ, частоти їх прояву та потенційного впливу на застраховане майно або діяльність страхувальника.

2. Оцінки та моніторингу концентрації ESG-ризиків у страховому портфелі з урахуванням географічного розташування застрахованих об'єктів та/або діяльності страхувальників, секторів економіки, видів небезпечних кліматичних явищ.

3. Урахування ESG-ризиків при встановленні страхових тарифів та інших умов страхового покриття.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

4. Включення до договорів страхування умов щодо виконання страхувальником заходів, спрямованих на зменшення ESG-ризиків та моніторинг виконання таких умов протягом строку дії договору страхування, з урахуванням рівня ризику.

5. Стимулювання страхувальників до впровадження більш сталих практик ведення господарської діяльності, зокрема через умови страхування.

6. Розроблення страхових продуктів, наприклад, таких, що сприяють адаптації до зміни клімату та пом'якшенню її наслідків, зокрема у сферах енергоефективності, відновлюваної енергетики та сільського господарства.

7. Урахування під час розроблення та перегляду страхових продуктів з ESG-характеристиками потреб та особливостей визначених цільових груп споживачів, а також співвідношення вартості продукту, обсягу страхового покриття та очікуваних вигод для споживача.

Інвестиційна діяльність

Інтегруючи ESG-фактори у розподіл активів та діяльність з управління активами страховики безпосередньо можуть фінансувати проєкти, які сприяють досягненню Цілей сталого розвитку.

Страховикам, що здійснюють діяльність із страхування за класом страхування 2 "Страхування на випадок хвороби (у тому числі медичне страхування)", доцільно розглядати можливість інвестування в активи або фінансові інструменти, пов'язані з розвитком медичної інфраструктури. Такі страховики також можуть розглядати можливість інвестування в активи або фінансові інструменти, пов'язані з енергоефективністю, відновлюваною енергетикою, адаптацією до зміни клімату та іншими напрямами, що можуть сприяти досягненню Цілей сталого розвитку.

Такі інвестиції рекомендуємо здійснювати відповідно до внутрішніх документів страховика, зокрема інвестиційної політики чи стратегії страховика, з урахуванням потенційно можливих конфліктів інтересів, ризику ринкової концентрації, операційних ризиків та комплаєнс-ризику, зокрема в частині контролю за визначенням переліку пов'язаних осіб страховика та ухваленням рішень щодо операцій з такими особами.

Соціальна відповідальність

Соціальна відповідальність страховиків полягає, зокрема, в урахуванні впливу його діяльності на працівників, клієнтів, територіальні громади та інші зацікавлені сторони. Такий підхід спрямований на забезпечення належних умов праці, запобігання дискримінації, професійного розвитку працівників, а також на підтримку ініціатив, що сприяють поліпшенню соціальних умов у територіальних громадах.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

Страховики можуть здійснювати внесок у досягнення Цілей сталого розвитку, адаптуючи власні внутрішні процеси до концепції корпоративної соціальної відповідальності[7].

2.3 Вплив ESG-факторів на діяльність страховика

ESG-фактори можуть впливати на страховика через його власну операційну діяльність, діяльність страхувальників, перестраховиків та інших контрагентів страховика.

ESG-фактори доцільно розглядати як фактори, здатні через відповідні канали передачі впливати на традиційні ризики страховика, зокрема андеррайтинговий ризик, кредитний ризик, ринковий ризик, операційний ризик.

Канали передачі ESG-факторів

Вплив ESG-факторів на страховика може здійснюватися, як через прямі так і через непрямі канали:

До прямих каналів впливу належать, зокрема:

- знецінення, пошкодження або втрата майна, що використовується для забезпечення діяльності страховика;
- зростання витрат страховика на адаптацію та дотримання регуляторних вимог при переході до екологічно стійкої економіки;
- операційні збої у власній діяльності страховика;
- зростання витрат страховика внаслідок порушення прав людини, трудових прав щодо працівників, вимог охорони праці у діяльності страховика;
- фінансові та/або репутаційні втрати страховика, спричинені недоліками корпоративного управління, шахрайством, а також вчиненням корупційних чи пов'язаних з корупцією кримінальних правопорушень у діяльності страховика.

До непрямих каналів впливу належать, зокрема:

- погіршення фінансового стану страхувальників, перестраховиків та інших контрагентів;
- знецінення, пошкодження або втрата застрахованого та іншого майна страхувальників та/або майна контрагентів страховика;
- зростання витрат страхувальників, перестраховиків та інших контрагентів страховика на адаптацію та дотримання регуляторних вимог при переході до екологічно стійкої економіки;
- порушення ланцюгів постачання, операційні збої, судові спори та репутаційні наслідки у діяльності страхувальників, перестраховиків та інших контрагентів страховика;

---

[7] Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) – концепція, яка передбачає інтеграцію соціальних, етичних та певною мірою екологічних принципів у діяльність фінансової установи на добровільній основі. Вона полягає в тому, що фінансова установа бере на себе відповідальність не тільки за економічні результати своєї діяльності, а й за вплив на суспільство та частково на навколишнє середовище як через управління своїм прямим впливом, так і через надання фінансових послуг. КСВ передбачає дії не тільки в інтересах своїх акціонерів, а й ураховує інтереси усіх зацікавлених сторін, включаючи працівників, клієнтів, постачальників, громади та суспільство в цілому.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

• зміни на ринку праці, зокрема, що призводять до безробіття в окремих секторах економіки та дефіцит кваліфікованих працівників в інших секторах економіки, що можуть впливати на страхувальників;

• порушення прав людини, трудових прав щодо працівників, вимог охорони праці у діяльності страхувальників, перестраховиків та інших контрагентів страховика;

• недоліки корпоративного управління, шахрайство, а також вчинення корупційних чи пов'язаних з корупцією кримінальних правопорушень у діяльності страхувальників, перестраховиків та інших контрагентів страховика.

Характер і масштаб такого впливу може залежати від географічного розташування застрахованих об'єктів, сектору діяльності страхувальників і контрагентів страховика, їх уразливості та спроможності адаптуватися до ESG-факторів, а також доступності й вартості перестрахування.

Сфери прояву впливу ESG-факторів на страховика:

Страхова діяльність

ESG-фактори можуть впливати на характер, частоту та розмір страхових випадків, обсяг страхових виплат, оцінку ризиків під час андеррайтингу, визначення страхових тарифів, умови страхового покриття, потребу в перестрахуванні та оцінку достатності технічних резервів.

Зокрема, фізичні ризики, пов'язані зі збільшенням частоти повеней, буревіїв, посух, пожеж або інших небезпечних природних явищ, можуть призводити до зростання кількості страхових випадків, збільшення розміру страхових виплат або необхідності перегляду умов страхування.

Наприклад, збільшення частоти посух може призводити до зростання збитковості страхування врожаю сільськогосподарської продукції та потреби в перегляді тарифів або умов страхування.

Соціальні фактори можуть проявлятися, наприклад, під час страхування працівників від нещасних випадків. Неналежні умови праці та високий рівень виробничого травматизму можуть призводити до збільшення кількості нещасних випадків, травмування працівників та відповідних страхових виплат.

Під час страхування відповідальності керівників і посадових осіб конфлікти інтересів, порушення вимог законодавства, недоліки системи внутрішнього контролю або неналежне виконання ними своїх обов'язків можуть підвищувати ризик пред'явлення вимог про відшкодування збитків.

Інвестиційна діяльність

ESG-фактори можуть впливати на інвестиційний портфель страховика через зміну вартості, ліквідності, дохідності та ризиковості активів, у які інвестує страховик. Такий вплив може виникати, зокрема, через погіршення фінансового стану контрагентів, зміну регуляторних та ринкових умов.

Наприклад, посилення екологічного регулювання або підвищення податку за викиди вуглецю в атмосферне повітря може погіршити фінансовий стан

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

підприємств у вуглецево-інтенсивних секторах та вплинути на вартість активів у портфелі страховика.

Порушення контрагентом трудових прав або вимог охорони праці, конфлікти з працівниками та територіальними громадами можуть призводити до зупинення діяльності, судових спорів і додаткових витрат, що може негативно вплинути на його здатність виконувати свої зобов'язання.

Вчинення корупційних чи пов'язаних з корупцією кримінальних правопорушень, недостовірна звітність, конфлікт інтересів, недоліки системи внутрішнього контролю контрагента, можуть мати наслідком застосування штрафних санкцій, втрату довіри інвесторів, погіршення фінансового стану, несвоєчасного повернення інвестицій страховика.

Перестрахування та контрагенти

ESG-фактори можуть впливати на страховика через діяльність перестраховиків та інших контрагентів.

Реалізація ESG-ризиків у діяльності перестраховиків та інших контрагентів, зокрема внаслідок порушення трудових прав, недоліків корпоративного управління, вчинення корупційних чи пов'язаних з корупцією кримінальних правопорушень, шахрайства або порушення захисту даних, може призводити до погіршення їх фінансового стану, невиконання умов договорів, операційних збоїв, судових спорів, застосування штрафів або інших санкцій, а також до фінансових і репутаційних наслідків для страховика.

Операційна діяльність страховика

У власній діяльності страховика ESG-фактори можуть проявлятися через якість корпоративного управління, систему внутрішнього контролю, управління ризиками, дотримання вимог законодавства, управління персоналом, умови та безпеку праці, систему винагороди, розгляд скарг клієнтів, захист даних, ділову етику та управління конфліктами інтересів.

Неналежне врахування таких факторів може призводити до операційних збоїв, судових спорів, штрафів, репутаційних наслідків або фінансових втрат страховика.

Реалізація ESG-ризиків може мати для страховика такі наслідки:

- збільшення частоти страхових випадків;
- зростання обсягу страхових виплат;
- необхідність перегляду страхових тарифів та умов страхового покриття;
- підвищення потреби в перестрахуванні;
- вплив на оцінку достатності технічних резервів;
- зниження вартості, ліквідності або дохідності активів у які інвестував страховик;
- погіршення фінансового стану перестраховиків та інших контрагентів;
- виникнення судових спорів, застосування штрафів або інших наслідків;
- операційні збої, репутаційні втрати або інші фінансові втрати страховика.

Вплив ESG-факторів на ризики страховика

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

ESG-фактори можуть впливати на ризики у діяльності страховика, зокрема:

- андеррайтинговий ризик - через зміну частоти, характеру та розміру страхових випадків, страхових виплат, тарифів і умов страхового покриття;
- ринковий ризик - через зміну вартості, ліквідності, дохідності інвестованих активів;
- кредитний ризик - через погіршення фінансового стану перестраховиків;
- операційний ризик - через недоліки внутрішніх процесів, системи внутрішнього контролю або захисту даних.

У процесі управління ризиками страховикам доцільно враховувати вплив ESG-факторів на страхувальників, контрагентів, перестраховиків, застраховані об'єкти, інвестовані активи та власні операційні процеси страховика.

Урахування ESG-факторів є важливим для оцінки достатності технічних резервів, платоспроможності та загальної фінансової стійкості страховика.

3. Врахування ESG-аспектів у корпоративному управлінні страховика

3.1. Стратегія та політика зі сталого розвитку страховика

Національний банк звертає увагу на застосування системного підходу до впровадження принципів сталого розвитку в діяльність страховиків. Забезпечити ефективну інтеграцію ESG-факторів у загальну бізнес-стратегію рекомендується шляхом розроблення та затвердження стратегії та політики зі сталого розвитку, з урахуванням принципу подвійної суттєвості зазначеного у додатку 2 до цих рекомендацій.

Рекомендуємо у стратегії зі сталого розвитку визначати довгострокове бачення, цілі та стратегічні напрями діяльності страховика у сфері сталого розвитку. У стратегії доцільно описувати, яким чином страховик інтегрує цілі сталого розвитку у свою діяльність. Рекомендуємо у стратегії, зокрема, визначати заходи з мінімізації негативного впливу на довкілля, управління кліматичними ризиками, розроблення екологічно орієнтованих страхових продуктів, підтримки соціальної відповідальності та взаємодії із зацікавленими сторонами.

Стратегічні цілі страховика доцільно структурувати за трьома основними напрямами:

Інвестування (системне врахування ESG-факторів під час прийняття інвестиційних рішень та управління активами).

Андеррайтинг (оцінка ESG-ризиків, а також розширення страхових продуктів, які сприяють досягненню цілей сталого розвитку).

Операційна діяльність (запровадження ресурсоефективних практик, мінімізація вуглецевого сліду та дотримання соціальних стандартів та стандартів корпоративного управління у внутрішній діяльності страховика).

Політика зі сталого розвитку є операційним інструментом реалізації стратегії. Вона встановлює принципи, правила, процедури та розподіл відповідальності, якими керується страховик під час ідентифікації, оцінки, моніторингу та контролю ESG-ризиків.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

3.2. Корпоративне управління ESG-ризиками

Належна система корпоративного управління страховика є передумовою для ефективного моніторингу, виявлення, оцінки та мінімізації ESG-ризиків. Страховикам рекомендується визначити місце ESG-ризиків у системі корпоративного управління та інтегрувати управління ESG-ризиками в систему корпоративного управління та в систему внутрішнього контролю, зокрема в систему управління ризиками.

Управління ESG-ризиками потребує від страховика активного залучення його керівних органів. Ключова роль у забезпеченні стійкості страховика належить наглядовій раді, яка здійснює стратегічний нагляд, та виконавчому органу страховика, що відповідає за імплементацію принципів сталого розвитку в операційну діяльність.

Для забезпечення ефективного контролю страховикам рекомендується, щоб члени наглядової ради страховика та виконавчого органу страховика володіли належним рівнем знань і компетенцій щодо ESG-ризиків. У разі браку внутрішньої експертизи страховикам доцільно залучати зовнішніх фахівців або ініціювати спеціалізоване навчання для членів наглядової ради та вищого керівництва.

4. Рекомендації страховикам у сфері сталого розвитку

4.1. Рекомендації щодо стратегії та політики зі сталого розвитку страховика

Стратегія сталого розвитку може бути складовою частиною загальної стратегії або окремим документом, який є невід'ємною частиною стратегії страховика. Страховикам рекомендується визначити у стратегії сталого розвитку власні цілі сталого розвитку з урахуванням цілей, визначених законодавством України, а також глобальних цілей сталого розвитку.

Страховикам рекомендується визначати в стратегії сталого розвитку зокрема:

1. Візію, місію та цінності страховика щодо забезпечення сталого розвитку.
2. Аналіз впливу ESG-факторів на діяльність страховика.
3. Завдання щодо мінімізації негативного впливу ESG-факторів.
4. Довгострокові цілі страховика щодо сталого розвитку та шляхи їх досягнення з урахуванням пріоритетів сталого розвитку протягом періоду воєнного стану, повоєнного відновлення та відбудови країни. До таких цілей, залежно від характеру, масштабу та особливостей діяльності страховика, можуть, зокрема, належати:

- підтримка обороноздатності країни та забезпечення безперервності діяльності страховика протягом періоду воєнного стану, повоєнного відновлення та відбудови країни;
- забезпечення економічного зростання шляхом надання страхового захисту (у т.ч. страхування воєнних ризиків) та інвестиційної підтримки пріоритетних напрямів, включаючи оборонно-промисловий комплекс, критичну та

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

енергетичну інфраструктуру, переробну промисловість, сільське господарство, а також підтримку відновлення бізнесу на деокупованих територіях і територіях стійкості;

- забезпечення довгострокової фінансової стійкості, позитивного впливу на економіку, суспільство і навколишнє природне середовище;

- зменшення екологічного сліду (включаючи ефективне використання ресурсів та зменшення викидів парникових газів);

- стале фінансування, ураховуючи розвиток "зеленого" фінансування, підтримку соціальних програм (включаючи програми інклюзії);

- недопущення практики "зеленого камуфляжу".

5. Завдання щодо навчання керівників та інших працівників страховика із питань сталого розвитку;

6. Завдання щодо комунікації та взаємодії з усіма зацікавленими сторонами (включаючи клієнтів/контрагентів, Національний банк, інші державні органи) стосовно питань сталого розвитку.

Страховикам рекомендується визначати в політиці сталого розвитку зокрема:

1. коротко-, середньо- та довгострокові заходи щодо досягнення страховиком цілей сталого розвитку з урахуванням пріоритетів сталого розвитку протягом періоду воєнного стану, повоєнного відновлення та відбудови країни;

2. напрями діяльності страховика для забезпечення досягнення цілей сталого розвитку, включаючи:

- перелік продуктів/сервісів, що сприяють сталому розвитку;
- інвестування в пріоритетні галузі економіки та забезпечення їх страховим захистом (у т.ч. страхування воєнних ризиків), включаючи оборонно-промисловий комплекс, критичну та енергетичну інфраструктуру, переробну промисловість, сільське господарство, а також підтримку відновлення бізнесу на деокупованих територіях і територіях стійкості;
- загальні критерії прийнятності об'єктів сталого фінансування, включаючи умови співпраці страховика з клієнтами/контрагентами, з метою досягнення цілей сталого розвитку;
- порядок ухвалення інвестиційних рішень, управління активами та зобов'язаннями, що передбачає врахування ESG-ризиків;
- взаємодію з клієнтами/контрагентами;
- заходи щодо запобігання практиці "зеленого камуфляжу";

3. перелік конкретних заходів за напрямами діяльності страховика та його взаємодії з клієнтами/контрагентами з урахуванням визначених страховиком цілей сталого розвитку. Залежно від визначених страховиком цілей такі заходи можуть, зокрема, стосуватися:

- пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до них;
- збереження природних екосистем, охорони біорізноманіття;

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

- раціонального використання природних ресурсів та зниження забруднення навколишнього природного середовища, включаючи впровадження енергоефективних технологій;

- забезпечення рівності, інклюзії та недопущення дискримінації;

- охорони праці та безпеки здоров'я, включаючи забезпечення безпечних та здорових умов праці для всіх працівників;

- дотримання прав клієнтів, а також підтримки соціальних ініціатив та співпраці з благодійними фондами;

- підтримки та реінтеграції ветеранів, включаючи працевлаштування ветеранів, їх адаптацію до професійної діяльності;

- відповідального надання послуг, включаючи розвиток ініціатив щодо підвищення фінансової грамотності населення та забезпечення фінансової інклюзії;

- відповідальної та прозорої сплати податків, а також протидії шахрайству;

- належної практики корпоративного управління, включаючи прийняття рішень, що враховують принципи сталого розвитку.

4. заходи щодо розподілу повноважень та відповідальності щодо досягнення цілей сталого розвитку в межах системи управління страховика;

5. механізми моніторингу та контролю, включаючи визначення ключових показників ефективності (англійською мовою Key Performance Indicators, KPI), досягнення цілей сталого розвитку;

6. заходи, спрямовані на забезпечення навчання та підвищення кваліфікації керівників та інших працівників страховика з питань сталого розвитку;

7. заходи щодо забезпечення комунікації страховика з усіма зацікавленими сторонами (включаючи клієнтів/контрагентів/споживачів, Національний банк, інші державні органи), розкриття інформації, розгляду пропозицій, скарг і врегулювання спорів.

Страховик може визначити в політиці сталого розвитку перелік видів/напрямів/критеріїв діяльності клієнтів/контрагентів, які є неприйнятними для надання страхового захисту або здійснення інвестицій.

4.2. Рекомендації щодо корпоративного управління ESG-ризиками

Наглядова рада страховика може утворити комітет з питань сталого розвитку або віднести відповідні повноваження до компетенції одного зі створених комітетів страховика.

До завдань такого комітету рекомендовано віднести:

1. моніторинг впровадження стратегії та політики сталого розвитку;

2. підготовку матеріалів та надання звітів наглядовій раді страховика з питань сталого розвитку;

3. надання рекомендацій, консультацій, пропозицій наглядовій раді страховика з питань сталого розвитку для прийняття нею рішень.

У переліку функцій виконавчого органу страховика рекомендовано передбачити:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

1. впровадження стратегії та політики зі сталого розвитку;

2. реалізацію внутрішніх політик щодо управління ESG-ризиками, а також інтеграцію відповідних вимог в операційні та бізнес-процеси страховика;

3. розроблення та надання наглядовій раді рекомендацій щодо стратегічних цілей, планів та політик управління ESG-ризиками;

4. регулярне надання наглядовій раді звітності щодо ESG-ризиків;

5. функціонування системи внутрішнього контролю щодо управління ESG-ризиками.

Національний банк рекомендує страховикам передбачити в політиці винагороди опис механізмів, за допомогою яких система мотивації сприяє інтеграції ESG-ризиків в загальну систему управління ризиками страховика.

Політика винагороди страховика може містити:

- механізми використання змінної складової винагороди як інструменту стимулювання до інтеграції практик сталого розвитку в процеси прийняття рішень та управління ESG-ризиками;
- перелік фінансових та нефінансових критеріїв, що використовуються для розрахунку розміру змінної винагороди. Такі критерії можуть бути заздалегідь визначеними, задокументованими, досяжними та збалансованими між собою;
- прив'язку критеріїв оцінки до управлінських рішень та факторів, які перебувають під безпосереднім контролем відповідного працівника;
- механізми контролю, які гарантують, що мотивація є пропорційною і не створює стимулів для прийняття надмірних ризиків (з порушенням встановлених лімітів ризиків, ризик-апетиту). Винагорода базується на реальному, вимірюваному впливі на пом'якшення ESG-ризиків, а не на формальних чи поверхневих діях (недопущення практики “зеленого камуфляжу”).

Рекомендується інтегрувати управління ESG-ризиками в процеси та процедури страховика із застосуванням моделі трьох ліній захисту з урахуванням його характеру, масштабу та особливостей діяльності.

Перша лінія захисту забезпечує первинне виявлення та врахування ESG-факторів у бізнес-процесах страховика, зокрема, в андеррайтингу, перестрахуванні, інвестиційній та операційній діяльності.

Друга лінія захисту забезпечує методологічний супровід, моніторинг, контроль, актуарну функцію, дотримання норм комплаєнс, звітність і ескалацію ESG-ризиків, а також надання рекомендацій щодо їх пом’якшення.

Третя лінія захисту здійснює оцінку ефективності процесів управління ESG-ризиками, оцінку процедур та звітності.

Страховикам рекомендується враховувати ESG-ризики у внутрішніх документах з питань управління ризиками, зокрема, у стратегії управління ризиками, декларації схильності до ризиків та політиці управління ризиками. Рекомендується визначити кількісні та якісні показники ризик-апетиту щодо ESG-ризиків, а також встановити відповідні ліміти ризиків. Наприклад,

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

концентрації інвестиційного або лізингового портфеля в секторах, вразливих до ESG-факторів.

Політика управління ризиками страховика може передбачати окремий порядок урахування ESG-ризиків як факторів, що можуть впливати, зокрема, на андеррайтинговий ризик, кредитний ризик, операційний ризик та ринковий ризик.

Страховикам рекомендується інтегрувати управління ESG-ризиками до системи внутрішнього контролю шляхом визначення у внутрішніх документах повноважень, відповідальності, порядку взаємодії та звітування суб'єктів першої, другої та третьої ліній захисту щодо виявлення, оцінювання, контролю, моніторингу та ескалації ESG-ризиків.

Страховик може прийняти рішення щодо призначення особи, яка забезпечує координацію роботи підрозділів страховика, до функціональних обов'язків яких належать питання сталого розвитку, ураховуючи управління ESG-ризиками, що включає надання роз'яснень та консультацій з питань сталого розвитку. Рекомендується, щоб така особа мала достатній рівень знань та кваліфікації, що забезпечують належне розуміння питань сталого розвитку.

4.3. Рекомендації щодо збору ESG-даних

Страховикам рекомендується збирати дані щодо ESG-ризиків, з урахуванням бізнес-моделі, структури страхового та інвестиційного портфелів. Також рекомендується враховувати підходи, викладені у Білій книзі щодо збору даних та анкетування клієнтів, зокрема щодо адаптації опитувальників, регулярного оновлення інформації та доповнення її доступними публічними даними.

Рекомендується забезпечити здатність інформаційних систем збирати, реєструвати, накопичувати, зберігати, обробляти та формувати якісні та кількісні дані, необхідні для виявлення, ідентифікації, аналізу, моніторингу, звітування (інформування) та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо сталого розвитку, включаючи управління ESG-ризиками.

Кількісними даними можуть бути, наприклад:

- кількість випадків, пов'язаних з реалізацією ESG-ризиків, зокрема аварій, екологічних або соціальних порушень, небезпечних природних явищ;
- кількість скарг, судових спорів, пов'язаних з ESG-факторами та суми штрафів;
- частка портфеля, щодо якого проведена оцінка ESG-ризиків.

Якісні дані можуть бути, наприклад:

- інформація про вид діяльності та місцезнаходження клієнта та/або об'єкта страхування;
- інформація про наявність у клієнта політик, процедур і заходів з управління ESG-ризиками;

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

- інформація про умови страхового покриття від небезпечних природних явищ.

Страховикам рекомендується включати до анкет страхувальників, наскільки це можливо і доцільно, з урахуванням виду страхування, характеристик страхового продукту, виду діяльності страхувальника, питання, що дають змогу отримати інформацію, необхідну для ідентифікації, оцінки, моніторингу та врахування ESG-ризиків у процесах управління ризиками, зокрема питання щодо:

1. Виду діяльності, місцезнаходження об'єкта страхування, кількості працівників, опису об'єкта страхування.

2. Наявності дозвільних документів, ліцензій, висновків та інших документів дозвільного характеру, зокрема, у сферах охорони навколишнього природного середовища, охорони праці, промислової, пожежної та техногенної безпеки.

3. Наявності викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, утворення відходів, використання та зберігання небезпечних речовин, а також заходів контролю та зменшення такого впливу.

4. Питання щодо можливості повеней, пожеж, посух, спеки, підтоплень та інших небезпечних природних явищ.

5. Страхових випадків, збитків або інцидентів, зокрема пов'язаних із пожежами, підтопленнями, стихійними явищами, аваріями, забрудненням навколишнього природного середовища або порушенням вимог охорони праці.

6. Питання щодо залежності від вуглецевоємних технологій та наявності планів зменшення залежності від таких технологій.

7. Питання щодо умов та охорони праці, фактів настання нещасних випадків.

8. Наявності заходів із запобігання та зменшення впливу ESG-ризиків, зокрема систем протипожежного захисту, заходів із захисту від підтоплень, джерел резервного електропостачання, планів реагування на надзвичайні ситуації, заходів щодо забезпечення безпечних умов праці та запобігання нещасним випадкам.

9. Наявності випадків порушення вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, охорони праці, промислової безпеки, а також застосованих санкцій або приписів контролюючих органів.

10. Наявності скарг від працівників, територіальних громад або інших зацікавлених сторін щодо діяльності страхувальника.

11. Наявність внутрішніх документів, зокрема, щодо охорони праці, екологічної безпеки, системи внутрішнього контролю, розгляду скарг та взаємодії із зацікавленими сторонами, етики та запобігання корупції.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

12. Інші питання, що забезпечують можливість страховику сформувати судження щодо ESG-факторів, які можуть впливати на прийняття рішень у страхуванні або інвестуванні.

4.4. Рекомендації страховикам щодо заходів спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку

У сфері управління ризиками:

- інтеграція ESG-ризиків в стратегію та політику управління ризиками;
- врахування ESG-факторів під час оцінки ризиків та визначення умов страхування;
- встановлення в договорі страхування умов для страхувальників спрямованих на зниження ESG-ризиків;
- враховувати, у разі доцільності, можливість застосування енерго- та ресурсоефективних рішень під час врегулювання збитків і відновлення пошкодженого майна;
- орієнтація процесу врегулювання страхових випадків, пов'язаних з реалізацією ESG-ризиків, на потреби споживача, зокрема, чітке інформування про стан розгляду наданих документів, своєчасність прийняття рішень та здійснення страхових виплат;
- розроблення або адаптація страхових продуктів для проєктів, які сприяють досягненню цілей сталого розвитку;
- регулярний перегляд страхових продуктів з ESG-характеристиками з урахуванням того, чи продовжують вони відповідати потребам та особливостям цільових груп споживачів;
- підвищення знань працівників щодо практичного врахування ESG-факторів у страховій діяльності.

У сфері інвестиційної діяльності:

- інтеграція ESG-факторів в інвестиційній політиці чи стратегії;
- моніторинг інвестиційного портфеля на предмет до вразливості ESG-факторів;

У внутрішній діяльності страховика:

- раціональне споживання ресурсів, впровадження заходів з енергозбереження, використання енергоефективного обладнання, сортування відходів;
- адаптація робочих місць для осіб з інвалідністю (фізична та цифрова інклюзивність) і впровадження спеціальних програм перекваліфікації та адаптації для ветеранів;
- забезпечення працівників програмами добровільного медичного страхування (включно з психологічною підтримкою) та створення безпечних умов праці.

4.5. Рекомендації страховикам щодо заходів для запобігання практики "зеленого камуфляжу"

Заяви, дії або повідомлення щодо сталого розвитку:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

1. Рекомендуємо формувати точними, чіткими та такими, що об'єктивно відображають діяльність страховика у сфері сталого розвитку та/або характеристики відповідного страхового продукту.

2. Рекомендуємо обґрунтовувати та підтверджувати відповідними документами, зокрема щодо характеристик страхового продукту у сфері сталого розвитку.

3. Рекомендуємо підтримувати в актуальному стані. У разі змін, які можуть вплинути на зміст таких заяв, дій або повідомлень щодо сталого розвитку, страховику рекомендується своєчасно оновлювати відповідну інформацію та надавати опис причин таких змін.

4. Інформацію, яка використовується для обґрунтування заяв, дій або повідомлень щодо сталого розвитку, рекомендуємо викладати у зрозумілий, чіткий та доступний спосіб для цільових зацікавлених сторін.

Врахування зазначених рекомендацій сприятиме наближенню страхового ринку України до провідних європейських стандартів ведення діяльності, посилення готовності до конкурентного середовища в ЄС, удосконаленню підходів до управління ESG-ризиками, зміцненню довіри з боку клієнтів, інвесторів та міжнародних перестраховиків, а також створенню передумов для сталого розвитку страхового сектору в Україні.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

Додаток 1

Перелік актів права ЄС (acquis ЄС), що стосуються питань сталого розвитку у діяльності страховиків та які підлягають імплементації відповідно до Плану з виконання заходів у сфері європейської інтеграції

Директива Європейського Парламенту і Ради 2009/138/ЄС від 25.11.2009 про започаткування та ведення діяльності у сфері страхування та перестрахування (Платоспроможність II) регулює вимоги до капіталу та управління ризиками в страховому секторі.

Директива Європейського Парламенту та Ради 2025/2 від 27.11.2024 (далі – Директива) про внесення змін до Директиви 2009/138/ЄС щодо пропорційності, якості нагляду, звітності, довгострокових гарантійних заходів, макропруденційних інструментів, ризиків сталості та групового і транскордонного нагляду, та про внесення змін до Директив 2002/87/ЄС та 2013/34/ЄС - запроваджує значні зміни до регуляторної бази страхування в ЄС та вимоги до аналізу сценаріїв зміни клімату, головна новація Директиви у тому, що вона вперше чітко називає ESG-ризики, зокрема кліматичні, реальними фінансовими ризиками.

Директива передбачає запровадження вимог щодо аналізу сценаріїв змін клімату у межах власної оцінки ризиків і платоспроможності (ORSA). Зокрема, стаття 45a передбачає оцінку суттєвості експозиції страховика до ризиків, пов'язаних зі зміною клімату. Якщо така експозиція суттєва, ORSA має включати принаймні два довгострокові сценарії зміни клімату:

(a) довгостроковий сценарій зміни клімату, за якого підвищення глобальної температури залишається нижчим за 2 градуси Цельсія,

(b)довгостроковий сценарій зміни клімату, за якого підвищення глобальної температури значно перевищує 2 градуси Цельсія;

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/1256 від 21.04.2021 про внесення змін до Делегованого регламенту (ЄС) 2015/35 щодо інтеграції ESG-ризиків в управління страховими та перестраховими організаціями. Він вимагає, щоб страховики враховували ризики сталого розвитку (зокрема, ризики переходу та фізичні ризики) у своїх системах управління ризиками. Також вносяться вимоги щодо Політики винагороди, яка повинна містити інформацію про те, як вона враховує інтеграцію ESG-ризиків в систему управління ризиками;

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/1257 від 21.04.2021 (далі – Делегований Регламент) про внесення змін до Делегованих регламентів (ЄС) 2017/2358 та 2017/2359 щодо інтеграції факторів сталого розвитку, ризиків та переваг у вимоги до нагляду за продуктами та управління ними для страховиків та дистриб'юторів страхових продуктів, а також у правила ведення бізнесу та інвестиційного консультування щодо інвестиційних продуктів на основі страхування.

Делегований Регламент передбачає, що страховики та страхові посередники, мають враховувати ESG-фактори під час визначення цільового

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

ринку, розроблення, тестування, перегляду та розповсюдження інвестиційних продуктів на основі страхування. Зокрема, цільовий ринок продукту має визначатися з урахуванням характеристик, профілю ризику, складності, характеру страхового продукту та його ESG-факторів. Також страховики повинні оцінювати, чи відповідає продукт потребам, характеристикам і цілям клієнтів пов'язаних зі сталим розвитком.

Для інвестиційних продуктів на основі страхування Делегований Регламент встановлює вимоги щодо врахування індивідуальних вподобань клієнта у сфері сталого розвитку під час надання інвестиційних рекомендацій та управління конфліктами інтересів. ESG-фактори страхового продукту повинні бути викладені у прозорій формі, щоб страхові посередники могли надавати відповідну інформацію своїм клієнтам або потенційним клієнтам. Страховики та страхові посередники не повинні рекомендувати інвестиційні продукти на основі страхування як такі, що відповідають вподобанням клієнта або потенційного клієнта щодо сталого розвитку, якщо ці продукти не відповідають зазначеним вподобанням. Страховики та страхові посередники зобов'язані пояснити клієнтам або потенційним клієнтам причини відмови та вести облік цих причин. Це спрямовано, зокрема, на запобігання практики «зеленого камуфляжу».

Директива (ЄС) 2022/2464 Європейського Парламенту та Ради від 14.12.2022 про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 537/2014, Директиви 2004/109/ЄС, Директиви 2006/43/ЄС та Директиви 2013/34/ЄС щодо звітності про корпоративний сталий розвиток - замінює попередню Non-Financial Reporting Directive (NFRD) і розширює обов'язки компаній щодо розкриття інформації про сталий розвиток;

Директива (ЄС) 2026/470 Європейського Парламенту та Ради від 24.02.2026 про внесення змін до Директив 2006/43/ЄС, 2013/34/ЄС, (ЄС) 2022/2464 та (ЄС) 2024/1760 щодо певних вимог до звітності про корпоративний сталий розвиток та певних вимог до належної перевірки корпоративного сталого розвитку. Це пакет змін до законодавства ЄС, який набрав чинності 18.03.2026 та вносить зміни до низки директив, включаючи CSRD. Основна мета змін - зменшити регуляторне навантаження та підвищити конкурентоспроможність компаній ЄС.

Регламент (ЄС) 2019/2088 Європейського Парламенту і Ради від 27.11.2019 про розкриття інформації, пов'язаної зі стійкістю, у секторі фінансових послуг (SFDR - Sustainable Finance Disclosure Regulation) – регулює розкриття інформації у фінансовому секторі;

Регламент (ЄС) 2020/852 Європейського Парламенту і Ради від 18.06.2020 про створення механізму для сприяння стійким інвестиціям та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2019/2088 (Таксономія ЄС) – встановлює чіткі технічні критерії для діяльності, що може вважатися екологічно сталою в різних секторах економіки;

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/2139 від 04.06.2021 (Climate Delegated Act), що доповнює Регламент (ЄС) 2020/852 Європейського Парламенту і Ради шляхом встановлення технічних критеріїв відбору для визначення умов, за яких економічна діяльність вважається такою, що суттєво сприяє пом'якшенню наслідків зміни клімату або адаптації до зміни клімату, а також для визначення того, чи не завдає така економічна діяльність значної шкоди жодній з інших екологічних цілей;

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/2178 від 06.07.2021 (Disclosures Delegated Act), що доповнює Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2020/852 шляхом визначення змісту та подання інформації, що має розкриватися підприємствами, на яких поширюються статті 19a або 29a Директиви 2013/34/ЄС щодо екологічно сталої економічної діяльності, та визначення методології виконання цього зобов'язання щодо розкриття інформації - визначає методологію виконання зобов'язання щодо розкриття інформації;

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2023/2486 від 27.06.2023 (Environmental Delegated Act) доповнення Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2020/852 шляхом встановлення технічних критеріїв перевірки для визначення умов, за яких економічна діяльність кваліфікується як така, що суттєво сприяє сталому використанню та захисту водних і морських ресурсів, переходу до циркулярної економіки, запобіганню та контролю забруднення або захисту та відновленню біорізноманіття та екосистем, а також для визначення того, чи не завдає ця економічна діяльність значної шкоди жодній з інших екологічних цілей, та внесення змін до Делегованого регламенту Комісії (ЄС) 2021/2178 щодо конкретного публічного розкриття інформації про цю економічну діяльність.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42

Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16

Додаток 2

Принцип подвійної суттєвості

Основою для ефективного виявлення та управління ESG-ризиками є комплексне розуміння їхньої природи та взаємозв'язків. Інтеграція ESG-факторів у систему управління ризиками вимагає від страховиків оцінювати як зовнішні загрози для своєї діяльності, так і наслідки власної діяльності для довкілля та суспільства. Інструментом для забезпечення такого всебічного аналізу є принцип подвійної суттєвості.

Принцип подвійної суттєвості (англ. double materiality) – оцінка суттєвості впливу ESG-факторів у коротко-, середньо- та довгостроковому періодах, що здійснюється за двома напрямами:

- оцінка впливу ESG-факторів на фінансовий стан страховика / клієнта / контрагента, результати її діяльності, грошові потоки, доступ до джерел фінансування, економічну вартість капіталу [фінансова суттєвість (англ. financial materiality)];

- оцінка впливу діяльності страховика / клієнта / контрагента на економіку, суспільство, навколишнє природне середовище, її клієнтів / контрагентів / споживачів [суттєвість впливу (англ. impact materiality)].

З фінансової точки зору, страховики можуть зазнавати істотного впливу ESG-ризиків, які можуть реалізуватися через інші види ризиків. Ризики, що впливають на страховика ззовні, є ESG-ризиками, яких зазнає страховик.

Натомість з точки зору суттєвості впливу на сталий розвиток, страховики можуть впливати на фактори сталого розвитку через свою основну господарську діяльність. Цей вплив “зсередини-назовні” може, у свою чергу, створювати фінансові ризики для страховика. Виявлення, оцінка та управління ESG-ризиками повинні враховувати обидва напрямки в тій мірі, в якій вони впливають на власні фінансові ризики, на які наражаються страховики.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до:18.08.2027 17:09:42
Національний банк України
33-0007/106793
від 07.11.2026 17:16